

УДК 330.1

Г. О. Горіна,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та туризму,
Донецький національний університет економіки та торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТИМОЛОГІЇ ПОНЯТТЯ "ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР" ЯК БАЗИСУ КАТЕГОРІАЛЬНОГО АПАРАТУ ФЕНОМЕНУ ПРОСТОРОВОЇ ПОЛЯРИЗАЦІЇ

G. Gorina,

PhD, associate professor,

associate professor of the International Economics and Tourism Department,

Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhajlo Tugan-Baranovsky

THE TERM "ECONOMIC SPACE" ETYMOLOGY INVESTIGATION AS A BASIS OF CATEGORICAL APPARATUS OF SPATIAL POLARIZATION PHENOMENON

У статті розглянуто позиції науковців щодо розкриття сутності поняття "економічний простір". Систематизація широкого кола дефініцій напрацьованих зарубіжними і вітчизняними вченими та категоріальних рамок терміну "економічний простір" дозволила виділити сформовані підходи до його дослідження: територіальний, інформаційний, ресурсний, процесний, інституційний та системний. Територіальний підхід до визначення економічного простору є найбільш розповсюдженим та домінуючим серед дослідників понятійного апарату теорії економічного простору, його прихильники практично ідентифікують економічний простір з поняттям "територія". Ресурсний підхід дослідження економічного простору заснований на вивченні економічних відносин, що виникають з приводу розподілу та перерозподілу ресурсів. Інформаційний підхід ґрунтується на інформаційній складовій економічного процесу, де простір формується інформаційними потоками, транзакціями у формі обміну інформацією і входженням в загальний інформаційний потік. Процесний підхід у своїй основі містить сукупний економічний процес, який слід розглядати, як взаємодію між економічними суб'єктами в інституційному середовищі, спрямовану на результати спільної діяльності. Інституційний підхід заснований на гіпотезі, що економічний простір являє собою сферу діяльності економічних суб'єктів і їх відносин в рамках діючого інституційного середовища.

The article examines the position of scientists regarding disclosure of the "economic space" essence. Systematization of a wide range of foreign and domestic scientists developed definitions and "economic space" categorical framework allowed to allocate formed approaches to its study: territorial, informational, resource, process, institutional, systematic. Territorial approach to the economic space determining is the most common and dominant among the economic space theory conceptual apparatus researchers, its supporters practical identify economic space with the concept of "territory". Economic space investigation resource approach based on the economic relations studying that arising over the distribution and redistribution of resources. Information approach based on the economic process information component, where the space formed by information flows, transactions in the form of exchange of information and the entry into the overall information flow. Process approach basically includes aggregate economic process which should be seen as the interaction between economic actors in the institutional environment focused on the results of joint activities. The institutional approach is based on the hypothesis that economic space is a sphere of activity of economic entities and their relationships within the existing institutional framework.

Ключові слова: економічний простір, просторова поляризація, поляризація.

Key words: economic space, spatial polarization and polarization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Просторова поляризація є об'єктивною умовою розвитку будь-якого ринку. Необ-

хідність урахування просторових та поляризаційних чинників в управлінні розвитком підприємства обґрунтовується посиленням впли-

вом факторів зовнішнього середовища на діяльність господарюючих суб'єктів, системною взаємодією та цілісністю функціонування економічної системи підприємства з соціально-економічними системами відповідного територіального простору, залежністю підприємства від інституціональних умов та факторів виробництва, нерівномірністю та полярністю розвитку економічного простору. Управлінню підприємствами на підставі врахування просторово-полярizaційних детермінантів розвитку повинно передувати уточнення та доповнення понятійно-категорійного апарату досліджуваної проблематики, а саме етимологічних засад та діалектиці категорії "просторова полярizaція".

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичні основи дослідження категорії "економічний простір" порушено у працях багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців. Так, Баталов А.М. [1] розглядає еволюцію методологічних підходів дослідження регіонального економічного простору, визначає його властивості та специфіку як об'єкта дослідження з позиції різних підходів регіоналістики, Белоусова С.В. [2] розглядає просторовий аспект вивчення соціально-економічних об'єктів з метою вироблення принципів і підходів до їх вдосконалення та управління (симетрія, рівновага, збалансованість або пропорційність), Біяков О.А. [3], Песоцкий А.А. [4], Митрофанов А.В. [5] досліджують підходи до трактування змісту поняття "економічний простір", Гаулін Р.Ф., Карімов А.Г., Комаров А.Г. [6] розглядають зміст економічного простору та фактори його формування. Разом з тим, незважаючи на присутній інтерес науковців до проблем теоретичного обґрунтування феномену економічного простору, досить фрагментарно та невпорядковано розглянуто наявні підходи, більшість авторів обмежується констатацією наявності цих підходів, не здійснюючи контент-аналіз дефініцій послідовників.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданням статті є систематизація та теоретичне узагальнення існуючих дефініцій поняття "економічний простір", відокремлення на цій основі існуючих підходів до його дослідження.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Базою для феномена просторової полярizaції є поняття "простір". Термін "простір" має

безліч контекстів розгляду, включаючи філософський, фізичний, математичний, географічний, соціально-гуманітарний підходи тощо. Кожен з них доповнює і розширює загальне уявлення про це явище. Погоджуючись із твердженням Белоусової С.В., про те що "... простір, як фундаментальна категорія, яка відображає масштабний, складний і неоднорідний характер існування світу, знаходить застосування у всіх розділах людського пізнання" [2, с. 34], в результаті чого формується цілий спектр полісемічних понять простору, включаючи соціальне, економічне, життєве, освітнє, духовне, ціннісне, психологічне, соціально-психологічне, інноваційне, фінансове, технічне та інші.

У рамках дослідження теоретичних та методологічних засад управління розвитком туристичного підприємства в умовах просторової полярizaції доцільно розглянути географічний підхід, згідно з яким термін "простір" диференціюється на три групи: чисто географічний простір; фізико-географічний простір; соціально-економічний простір як територія життєдіяльності людини [7].

Погоджуючись з точкою зору низки дослідників [3; 5; 6; 8] про те, що економічний простір виконує функцію первинного, системоутворюючого, поглинаючого в себе інші простори та є основою для феномена просторової полярizaції дослідимо сутність та властивості цієї категорії. Разом з тим, незважаючи на те, що поняття "економічний простір" активно використовується дослідниками, його трактування досі не можна назвати завершеними, усталеними.

Термін "економічний простір" широко використовується у різних контекстах: політичному, соціально-юридичному, територіальному тощо, існує декілька загальноприйнятих підходів та тих, що формуються до визначення сутності економічного простору. Разом з тим, не зважаючи на розвиток теоретико-методологічних підходів просторової парадигми економічного розвитку, слід зазначити, "...що на сьогоднішній момент поки ще не визначилися єдині концептуальні передумови, що дозволяють інтегрувати вже наявні теоретичні блоки просторової економіки в цілісну систему знань регіонального розвитку" [1, с. 210]. Цей процес інтеграції знань ускладнений, у зв'язку з відсутністю синтетичної теорії, яка пояснюватиме причини трансформації економічного простору, оскільки існуючі концепції мають несумісні методологічні платформи, на яких вони базуються.

Категоріальні рамки економічного простору еволюціонують під впливом гносеологічних

парадигм та онтологічних чинників, тому категорія економічного простору постійно збагачується. Змістовність поняття економічного простору у багатьох випадках носить умовне, ніж змістове наповнення, "...яке відбивається в його якісній властивості системної цілісності, спільності і пов'язаності економічних процесів в рамках певної локальної території" [1, с. 212].

Так, у визначенні Кругмана П. економічний простір — це "абстрактний економічний ландшафт динамічного розподілу ресурсів в залежності від кон'юнктури їх розташування" [9, с. 413].

З точки зору Звягінцевої О.П. економічний простір — це "система, рівні якої в різній мірі заповнені реальними господарськими системами, формами їх взаємодії і господарськими процесами, які відбуваються всередині них, що виражають їх економічні відносини" [10, с. 50].

Іванов А.С. трактує економічний простір "...як простір економічних зв'язків і відносин, що підкоряються логіці (законам і закономірностям) господарського життя, відокремлюється в його межах, що виникають в процесі суспільного виробництва і руху суспільного продукту, спрямованих на використання факторів виробництва, які перебувають на конкретній території або залучаються на неї, що формуються і розвиваються в складних інституційних умовах економічної координації" [11, с. 58—59].

Іванов О.І. визначає економічний простір "...як ансамбль соціальних позицій, на яких діють і взаємодіють господарюючі суб'єкти, виробляючи і відтворюючи різноманітні продукти і послуги" [12, с. 34].

Економічний простір, на думку Валиулли-на Х., це "просторова форма процесів само-реалізації економічних суб'єктів, що відображає об'єктивні відносини їх співіснування, в основі яких, крім основних критеріїв масштабності і диспозитивності, лежать критерії зв'язності, кореспондуєності, комутованості суб'єктних і об'єктних одиниць, що містяться в загальних або взаємодіючих системах" [13, с. 19].

Наявність широкого кола дефініцій та категоріальних рамок терміну "економічний простір" спонукають до систематизації підходів до його визначення. Так, аналіз дефініцій економічного простору, напрацьованих зарубіжними і вітчизняними вченими, дозволив виділити сформовані напрями до його дослідження. Сучасна наука відокремлює декілька підходів до трактування економічного простору: територіальний, інформаційний, ресурсний, процесний, інституційний та системний.

Територіальний підхід до визначення економічного простору є найбільш розповсюдженим та домінуючим серед дослідників понятійного апарату теорії економічного простору. Прихильники даного підходу практично ідентифікують економічний простір з поняттям "територія", "...в рамках якої відбувається взаємозв'язок між різними об'єктами такими, як населені пункти, підприємства, транспортні мережі" [4, с. 41]. Разом з тим, суто територіальний підхід є актуальним при дослідженні індустріальної економіки, коли економічний розвиток та нарощування економічного потенціалу обумовлюється не лише розвитком виробничих сил, але і постійним розширенням території держави. Проте сучасні умови розвитку держави, які супроводжуються інтеграційними та глобалізаційними процесами, позначаються появою все більш складних економічних взаємовідносин, які мають наднаціональний характер та все більш нівелюють територіальний фактор. Таким чином, територіальний підхід до економічного простору видається актуальним "у доіндустріальну і індустріальну епохи розвитку суспільства" [3, с. 44], тоді як у рамках постіндустріальної економіки він "...вже не може повністю охопити весь спектр процесів, до якого залучено господарюючі одиниці" [4, с. 41].

Ресурсний підхід дослідження економічного простору заснований на вивченні економічних відносин, що виникають з приводу розподілу та перерозподілу ресурсів, "акцентуючи свою увагу на ресурсах як джерелі та меті будь-яких економічних відносин, не відображаючи в цілому сукупність характеристик, притаманних економічному простору" [6, с. 197]. Таким чином, основним недоліком ресурсного підходу є відсутність акценту на досягненні певного результату, оскільки використання та розподіл ресурсів само по собі не може бути метою розвитку.

Інформаційний підхід визначення економічного простору ґрунтується на інформаційній складовій економічного процесу, де простір формується інформаційними потоками, трансакціями у формі обміну інформацією і входженням в загальний інформаційний потік. Прихильники цього підходу вважають, що економічні агенти обмінюючись сигналами в процесі пошуку інформації, необхідної для здійснення ними своєї діяльності, встановлюють взаємозв'язок, який і складає в результаті економічний простір [4]. Отже, інформаційний підхід за своєю суттю суперечить територіаль-

Таблиця 1. Підходи до трактування сутності поняття "економічний простір"

Назва підходу	Автор	Зміст поняття «економічний простір»
Територіальний	Гранберг А.Г. [14, с. 25]	насичена територія, що вміщає безліч об'єктів і зв'язків між ними: населені пункти, промислові підприємства, господарсько освоєні та рекреаційні площі, транспортні і інженерні мережі і т.д.
	Лайзерович Е. Е. [15]	це «територія» [с. 67], в межах якої «взаєморозташування будь-яких знов виникаючих об'єктів зумовлено попереднім розвитком або набором твердих правил» [с. 73]
Інформаційний	Іванов Є. [16]	економічний простір формується інформаційними потоками, які циркулюють між господарюючими суб'єктами, і саме вони визначають структуру цього простору
	Парінов С. [17, с. 14]	економічні агенти, під якими розуміються всі ті ж суб'єкти господарювання, обмінюючись сигналами в процесі господарської діяльності, формують цим економічний простір
	Шибусава Г. [18, с. 254]	може інтерпретуватися як деяка комерційна частина Інтернету, за допомогою якої здійснюється управління потоками вироблених товарів
Ресурсний	Чекмарьов В.В. [19]	утворюється фізичними та нефізичними об'єктами, які є джерелами економічного інтересу, джерелами же економічного інтересу виступають ресурси
	Радаєв В.В. [20, с. 20]	сукупність «економічних дій», під якими автор розуміє «певний зв'язок між цілями і засобами, а також передбачає особливий характер самої дії»
	Круковський Я. [21, с. 39]	безліч взаємодіючих факторів різної природи, що породжують флуктуації процесів «кооперації/ поділу», що впливають на становлення, функціонування і розвиток підприємства
Процесний	Бияков О.А. [3, с. 34]	відношення між економічними процесами суб'єктів господарювання і сукупним економічним процесом по формуванню можливих результатів економічної діяльності
Інституційний	Урунов А.А. [23, с. 41]	сфера діяльності економічних агентів і їх відносин в рамках функціонуючого інституційного середовища, пов'язаних з задоволенням їх зростаючих потреб
Системний	Урунов А.А. [22, с. 48]	сфера, що охоплює геоторію, акваторію разом з аероторією, що збігається з адміністративним кордоном інституційного середовища і на якій організуються, вже протікають або ж будуть протікати соціально економічні процеси і зв'язки агентів
	Гатауллин Р.Ф., Каримов А.Г., Комаров А.Г., [6, с. 197]	суб'єктивно сконструйована в ході відтворення частина фізичного простору, яка відображатиме територіально відокремлений і локалізований у часі процес трансакцій між економічними агентами, що формується на основі реалізації їх економічних інтересів
	Іванов А.С. [11, с. 58]	простір економічних зв'язків і відносин, що підкоряються логіці (законам і закономірностям) господарського життя, відокремлюється в його межах, що виникають в процесі суспільного виробництва і руху суспільного продукту, спрямованих на використання факторів виробництва, які перебувають на конкретній території або залучаються на неї, що формуються і розвиваються в складних інституційних умовах економічної координації

ному підходу, оскільки обмін інформацією в сучасному світі не пов'язаний з територіальними, державними або географічними кордонами.

Процесний підхід в своїй основі містить сукупний економічний процес, який слід розглядати, як взаємодію між економічними суб'єктами в інституційному середовищі, спрямовану на результати спільної діяльності. Процесний підхід ґрунтовно досліджено Бияковим О.А. [3], на думку якого інформаційний підхід до визначення економічного простору — це лише окремий випадок більш загального процесного підходу.

Інституційний підхід заснований на гіпотезі, що економічний простір являє собою сферу діяльності економічних суб'єктів і їх відносин в рамках діючого інституційного середовища. Діяльність економічних суб'єктів обмежена фізичними, соціальними, правовими, релігійними, адміністративними, економічними межами, які обумовлюють їх економічний простір, утворюючи при цьому інституційне середовище. Даний підхід не зазнав широкого поширення, за своєю суттю він є симбіозом процесного — у частині взаємодії економічних суб'єктів в інституційному середовищі та територіально-

го підходу — підкреслюючи наявність певних меж простору.

Разом з тим, обмеженість та індивідуальна недосконалість кожного з зазначених підходів, породила необхідність теоретико-методологічного узагальнення сутнісних характеристик територіальної, інформаційної, процесної і ресурсної категорії, утворюючи системний підхід дослідження економічного простору, по суті об'єднуючий всі наявні уявлення. У цьому сенсі актуальним є твердження Песоцького А.О., що "...економічний простір утворюється шляхом перманентного обміну інформацією, значення якої надзвичайно високо, з іншого боку, інформація не може бути відокремлена від сутності, яка, в свою чергу, може бути представлена з точки зору ресурсів, безпосередньо задіяних в економічній діяльності, і власників цих ресурсів, що впливають на економічні процеси" [4, с. 42]. Разом з цим, неможливо повністю нівелювати територіальний аспект просторового розуміння економіки та його вплив на інші підходи.

Узагальнення та систематизація теоретичних джерел дали змогу систематизувати та відокремити основні поняття, які розкривають сутність зазначених підходів (табл. 1).

**ВИСНОВКИ
ТА ПОДАЛЬШІ ДОСЛІДЖЕННЯ**

Отже, дослідження позицій науковців щодо сутності поняття "економічний простір", його категоріальних рамок дозволяють підтвердити багатоспрямовану та міждисциплінарну природу цієї категорії. Систематизація теоретичних та методологічних основ дослідження економічного простору, напрацьованих зарубіжними і вітчизняними вченими, дозволила виділити сформовані напрями до його дослідження, серед яких: територіальний, інформаційний, ресурсний, процесний, інституційний та системний. Проведене дослідження слугуватиме підставою уточнення та доповнення понятійно-категорійного апарату та розбудовою етимологічних засад категорії "просторова поляризація".

Література:

1. Баталов А.М. Эволюция методологических основ исследования регионального экономического пространства / А.М. Баталов // Пространство экономики. — 2012. — № 3—4. — С. 209—213.
2. Белоусова С.В. Сбалансированность социально-экономического пространства / С.В. Белоусова // Вестник ЧелГУ. — 2014. — № 18 (347). — С. 33—40.
3. Бияков О.А. Теория экономического пространства: методологический и региональный аспекты. — Томск: Изд-во Том. ун-та, 2004. — 152 с.
4. Песоцкий А.А. Теоретические подходы к определению понятия "экономическое пространство" / А.А. Песоцкий // Вопросы экономики и права. — 2015. — № 82. — С. 41—44.
5. Митрофанов А.В. Единство экономического пространства: подходы к трактовке и содержание понятия / А.В. Митрофанов // Вестник Пензенского государственного университета. — 2013. — № 2. — С. 46—52.
6. Гатауллин Р.Ф., Каримов А.Г., Комаров А.Г. Экономическое пространство: содержание, единство и разрывы / Р.Ф. Гатауллин, А.Г. Каримов, А.Г. Комаров // Проблемы современной экономики. — 2014. — № 4 (52). — С. 196—200.
7. Дергачев В.А. Регионоведение / В.А. Дергачев, Л.Б. Вардомский. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Юнити-Дана, 2010. — 519 с.
8. Снимщикова Н.К. Некоторые вопросы теории экономического пространства / Н.К. Снимщикова // Теория и практика общественного развития. — 2012. — № 7. — С. 274—276.
9. Krugman P. Complex landscapes in economic geography // American Economic Association, Papers and Proceedings. — 1994. — № 84. — P. 412—416.
10. Звягинцева О.П. Воспроизводство общественных благ в ракурсе концепции экономического пространства / О.П. Звягинцева // Проблемы новой политической экономии. — 2004. — № 2. — С. 49—54.
11. Иванов А.С. Развитие регионального экономического пространства как сегмента пространства глобальной экономики / А.С. Иванов // Вестник ВолГУ. Серия 3: Экономика. Экология. — 2010. — № 2. — С. 58—63.
12. Иванов О.И. Экономическое пространство как объект управляемой трансформации (взгляд социолога) / О.И. Иванов // Экономика и бизнес: теория и практика. — 2015. — № 8. — С. 32—38.
13. Валиуллин Х.Х. Дрейф экономического пространства: теория и эмпирика / Х.Х. Валиуллин. — Изд. 2-е. — М.: Изд-во ЛКИ, 2010. — 296 с.
14. Гранберг А.Г. Основы региональной экономики [Текст]: учебник для студ. вузов / А.Г. Гранберг; Государственный ун-т. Высшая школа экономики. — 3. изд. — М.: ГУ ВШЭ, 2003. — 495 с.
15. Лейзерович Е.Е. Уровни организации пространства: экономико-географический анализ / Е.Е. Лейзерович // Изв. РАН. Сер. геогр. — 1995. — № 2. — С. 67—74.
16. Иванов Е. Информация как категория экономической теории / Е. Иванов // Информация и экономика: теория, модели, технологии: Сб. науч. трудов / Под ред. Е. Ю. Иванова, Р.М. Нижегородцева. — Барнаул: Изд-во Алтайского гос. ун-та, 2002. — С. 204.
17. Паринов С. К теории сетевой экономики / С. Паринов // Проблемы новой политической экономии. — 2001. — № 1. — С. 12—24.
18. Shibusawa H. Cyberspace and physical space in an urban economy // Papers in Regional Science. — 2000. — V. 79. — P. 253—270.
19. Чекмарев В.В. К теории экономического пространства / В.В. Чекмарев // Изв. СПбГУ-ЭФ. — 2001. — № 3. — С. 25—38.
20. Радаев В.В. Что такое "экономическое действие" / В.В. Радаев // Экономическая социология. — 2002. — Т. 3. — № 5. — С. 18—25.
21. Круковский Я.В. Фрактальный анализ временных рядов в прогнозировании тенденций развития социо-экономических систем / Я.В. Круковский // Фракталы и циклы развития систем [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://pozdneyakov.tut.su/Seminar/a0101/a010901.htm>
22. Урунов А.А. Единое экономическое пространство [Текст] / А.А. Урунов. — М.: Синергия, 2012. — 383 с.

References:

1. Batalov, A.M. (2012), "Evolution of methodological bases of research regional economic space", *Prostranstvo jekonomiki*, vol. 3—4, pp. 209—213.
2. Belousova, S.V. (2014), "Balance of social and economic space", *Vestnik ChelGU*, vol. 18 (347), pp. 33—40.
3. Biyakov, O.A. (2004), *Teoriya e'konomicheskogo prostranstva: metodologicheskij i regional'nyj aspekty* [The theory of economic space: the methodological and regional aspects], Tomsk, Russia.
4. Pesockij, A.A. (2015), "Theoretical approaches to the definition of the concept of "economic space"", *Voprosy e'konomiki i prava*, vol. 82, pp. 41—44.
5. Mitrofanov, A.V. (2013), "The unity of of economic space: the approaches to the interpretation and content of the concept", *Vestnik Penzenskogo gosudarstvennogo universiteta*, vol. 2, pp. 46—52.
6. Gataullin, R.F. Karimov, A.G. and Komarov, A.G. (2014), "Economic space: content, unity and breaks", *Problemy sovremennoj e'konomiki*, vol. 4 (52), pp. 196—200.
7. Dergachev, V.A. and Vardomskij L.B. (2010), *Regionovedenie* [Regional Studies], 2nd ed, Yuniti-Dana, Moscow, Russia.
8. Snimshhikova, N.K (2012), "Certain questions of the economic space theory", *Teoriya i praktika obshhestvennogo razvitiya*, vol. 7, pp. 274—276.
9. Krugman, P. (1994), "Complex landscapes in economic geography", *American Economic Association, Papers and Proceedings*, vol. 84, pp. 412—416.
10. Zvyaginceva, O.P. (2004), "Reproduction of public goods from the perspective of economic space concept", *Problemy novej politicheskoy e'konomii*, vol. 2, pp. 49—54.
11. Ivanov, A.S. (2010), "Promoting regional economic space as the space segment of the global economy", *Vestnik VolGU*, vol. 2, pp. 58—63.
12. Ivanov, O.I. (2015), "The economic space as an object-driven transformation (sociologist opinion)", *E'konomika i biznes: teoriya i praktika*, vol. 8, pp. 32—38.
13. Valiullin, X. X. (2010), *Drejf e'konomicheskogo prostranstva: teoriya i e'mpirika* [The drift of economic space theory and empiricism], 2nd ed, Izd-vo LKI, Moscow, Russia.
14. Granberg, A.G. (2003), *Osnovy regional'noj e'konomiki* [Basics of the regional economy], 3rd ed, GU VShE, Moscow, Russia.
15. Lejzerovich, E.E. (1995), "The space organization levels: economic-geographical analysis", *Izv. RAN. Ser. geogr.*, vol. 2, pp. 67—74.
16. Ivanov, E. (2002), "Informacija kak kategorija jekonomicheskoy teorii", *Sbornik nauchnyx trudov* [Proceedings of scientific papers], *Informacija i jekonomika: teoriya, modeli, tehnologii* [Information and economics: theory, models, technologies], Izd-vo Altajskogo gos. un-ta, Barnaul, Russia, p. 204.
17. Parinov, S. (2001), "On the theory of the network economy", *Problemy novej politicheskoy e'konomii*, vol. 1, pp. 12—24.
18. Shibusawa, H. (2000) "Cyberspace and physical space in an urban economy", *Papers in Regional Science*, vol. 79, pp. 253—270.
19. Chekmarev, V.V. (2001), "On the theory of economic space", *Izv. SPbGUE'F*, vol. 3, pp. 25—38.
20. Radaev, V.V. (2002), "What is the "economic action"", *Jekonomicheskaja sociologija*, vol. 5, pp. 18—25.
21. Krukovskij, Ya.V. "Fractal analysis of time series forecasting trends in the development of socio-economic systems", *Fraktaly i cikly razvitiya system*, [Online], available at: <http://pozdneyakov.tut.su/Seminar/a0101/a010901.htm> (Accessed 30 Aug 2016).
22. Urunov, A.A. (2012), *Edinoe ekonomicheskoe prostranstvo* [Common Economic Space], Sinergiya, Moscow, Russia.

Стаття надійшла до редакції 31.08.2016 р.

www.economy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Видання включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з ЕКОНОМІКИ

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73